

פרשת וילך

הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלוקיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת (לא, יב)

האנשים ללמוד, והנשים לשמוע, והטף למה באו, לתת שכר למביאהם. (רש"י, ומקורו חגיגה ג, א).

וכבר תמהו רבים, דממה נפשך אם יש לטף תועלת בביאתם א"כ א"צ לטעמים אחרים, ואם אין שום תועלת בהבאתם א"כ מה שייך נתינת שכר על הבאה שאין בה תועלת.

וצריך לומר, דבוודאי יש טעם למצוה זו, אלא דכמו שהרבה מצוות אחרית בתורה אין להם טעם, אף מצוה זו יכולה היתה להיות ללא שנדע לה טעם, אלא דקושית הגמ' היתה, מדוע היתה התורה צריכה לצוות על הבאת הטף הלוא בין כך לא יהיה מנוס מלהביאם שהרי האנשים והנשים עולים לירושלים, בוודאי לא יניחו את הטף בגפם בביתם, וא"כ מה צריך ציווי מיוחד על כך.

לכך תרצה הגמ', דלפיכך ציוותה התורה במיוחד על הבאת הטף, כדי שאף ההבאה תחשב למצוה וקבלו עליה שכר.

(רבי יעקב מליסא הנתיה"מ)

ובאופן אחר יש לתרץ, דהנה כתב הרמב"ם (פ"ג מהל' חגיגה ה"ג) דבמצוות הקהל צריך המלך לקרות באזניהם מן התורה פרשיות שהן מזרזות אותן במצוות ומחזקות ידיהם בדת האמת, 'מהיכן הוא קורא, מתחילת חומש אלה הדברים עד סוף פרשת שמע ומדלג לווהיה אם שמוע וגו' ומדלג לעשר תעשר, וקורא מעשר תעשר על הסדר עד סוף ברכות וקללות עד מלבד הברית אשר כרת אותם בחורב ופוסק.

ולכאורה מה בא להשמיענו הרמב"ם בסיומו 'ופוסק', והלוא מובן כבר מאליו דכל מה שלא צוין בסדר הנקרא בהקהל אינו נקרא, ומה צ"ל ופוסק.

אלא דמלשון הרמב"ם בהלכות הקהל ניתן ללמוד, דמעמד הקהל היה חזרה על מעמד הר סיני, ולפיכך כתב הרמב"ם לאחר שהביא את הפסוק 'אשר כרת אתם בחורב' דשם פוסק כדי להדגיש דלפסוק זה יש משמעות מיוחדת, כיון שבזה מתבלט שהמטרה היא לשמש כדוגמא של מעמד הר סיני.

לפ"ז יובן מה הענין בהבאת הטף, שכן עי"ז דומה המעמד ביותר למעמד הר סיני שהיה אף במעמד הטף, ומשום כך השכר 'למביאהם' דבכך בא המעמד לשלימותו.